

3. Nabben

Nabben har i många decennier varit en central hamn och handelsplats i Maxmo. Hamnen var troligen en av orsakerna till att säteriet på Tottesund anlades. 1890 byggdes väg ut till Nabben då man också anlade en brygga. 1906 öppnade Karl Öling lanthandel här. Så småningom såldes affären till Maxmo andelshandel och verksamheten upphörde 1961. Följande år flyttade major Vincent Lundström in och startade konstindustriell vävning. Man vävde mattor för export. Efter att väveriverksamheten upphört stod fastigheten tom tills Maxmo kommun köpte den 1978. Under en kort tid fungerade Nabben som samlingspunkt för ungdomsverksamhet och på 1980-talet uppgjordes ett 10-årigt kontrakt med Åbo Akademi för en kurs- och forskningsgård. Småningom började man allt mera fundera på att utveckla platsen för turistverksamhet. Tack vare ett projekt bildades Nabbens gästhamn 1991 och restaurangverksamhet inleddes i mindre skala. Platsen har varit och är fortfarande en central plats för Maxmo och speciellt för Tottesund. Uppgifter tagna ur Kjell Heirs text i Rågens och Fjärdarnas Rike 2015.

3. Nabben

Nabben on vuosikymmenten ajan ollut keskeinen satama ja kaupankäynnin keskus Maksamaalla. Luultavasti osittain sataman takia Tottesundiin rakennettiin säteri. Vuonna 1890 Nabbeniin rakennettiin tie ja laituri. Vuonna 1906 Karl Öling avasi täällä kyläkaupan. Myöhemmin kauppa myytiin Maksamaan osuuskaupalle. Kauppatoiminta loppui vuonna 1961. Seuraavana vuonna majuri Vincent Lundström muutti tiloihin ja käynnisti siellä taideteollisen kudontatoiminnan. Tehtaassa kudotut matot olivat vientitavaraa. Kudontatoiminnan päätyttyä kiinteistö jäi tyhjilleen, kunnes Maksamaan kunta osti sen vuonna 1978. Jonkin aikaa Nabben toimi nuorisotoiminnan keskuksena, ja 1980-luvulla Nabben toimi kurssi- ja tutkimuskeskuksena Åbo Akademin kanssa tehdyn kymmenvuotisen sopimuksen nojalla. Vähitellen alettiin pohtia paikan kehittämistä matkailutoimintaan soveltuvaksi. Hanketyöskentelyn myötä perustettiin vuonna 1991 Nabbenin vierassatama ja paikalla aloitettiin pienimuotoinen ravintolatoiminta. Nabben on ollut ja on edelleen keskeinen paikka Maksamaalla ja erityisesti Tottesundissa. Tekstissä lainattu Kjell Heirin kirjoitusta I Rågens och Fjärdarnas Rike 2015 -teoksessa.